

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

BIS IN MENSE PRODIT

Pretium annuae subnotationis, *ante solvendum*, est: in Italia Libellarum 10;
ubique extra Italiam Lib. 15; M. 12; Sch. 12; Doll. 3; Rubl. 6; Flor. 7½.

Inscriptiones et omne genus indicationes pretio aequissimo referuntur, quod est in extremis commentarii paginis
Lib. 0.50 pro unoquoque centimetro quadrato.

Cuncta mittantur ad ARISTIDEM LEONORI equitem, commentarii VOX URBIS possessorem et administratorem

ROMA—Via Alessandrina, 87—ROMA

Subnotatio fieri potest:

IN RUSSIA

Apud GUSTAVUM ET WOLF

VARSAVIAE PEROMONIA
Subnotatio Proclama, 15

IN ANGLIA

Apud BURNS AND OATES

LONDON
28, Orchard Street.

IN CIVITATIBUS FOEDERATIS AMERICA SEPTENTR.

Apud FRIDERICUM PUSTET

S. Sedis. Apost. et S. Rituum Congr. Typogr.
NEW YORK
52, Barclay Street.

IN GERMANIA

Apud FRIDERICUM PUSTET

S. Sedis. Apost. et S. Rituum Congr.
Typegr.
HATISBONAE in SRYARIA

IN CANADA

Apud LEBRAIRES GRASSEN FRERES

MONTREAL
1000, Rue Notre-Dame.

RERUM INDEX

ALFONSUS XIII HISPANIAE REX.	P. B.
ALFONSO XIII HISPANIAE REGI AD REGNI GUBERNACULUM ACCEDENTI .	Fr. Xav. Reuss.
PRO LINGUA LATINA.	P. Angelini.
STANISLAVUS WYSPIANSKI	I. Antonelli.
DOMESTICA EX LIGNO SUPPELLEX	P. Alexis.
MADRITUM	A. Costaggini.
BABYLONICAE EFFOSSIONES	G. P.
FRAGULAE SELECTAE FONTANII A IOANNE BAPT. GIRAUD LATINE REDDITAE .	Fr. Xav. Reuss.
VITA FUNCTI VIRI CLARIORES	I. F.
EX AMERICIS. De Stoeffelo doctore morte correpto.	H. Doswald.
ANNALES	Poplicola.
PUBLICI PER ORBEM COCTUS LEGIBUS FERENDIS	Scriba.
LIBRORUM RECENSIO.	H. D. V. Pieralice.
AENIGMATA.	Fr. Palata.

In secunda operculi pagina:

PROSPECTUS NOVAE SUBNOTATIONIS COMM. VOX URBIS A KAL. IULIIS
AD EXPLETUM ANNUM MCMII.

In tertia operculi pagina:

VARIA: Litteraturae an bibliophili aselli? - loci P. d. V.
LIBRI RECENS DONO ACCEPTI.

ROMAE

EX OFFICINA PACIS, PH. CUGGIANI

35, Via della Pace

M CMII



Clappart Francisus et Soc.

OFFICINA

**IN OMNIBUS CONCHISQUE CAELANDIS
PRAESERTIM IN REDDENDIS FIGURIS
PHOTOGRAPHICE EXPRESSIS**

PERFECTA IN PRETIO — DILIGENTIA IN OPERE

ROMAE — VIA ALESSANDRINA, 129 — ROMAE



IBER (vulgo "ALBUM")

praecipua Urbis referens, pulcritudine insignis atque, commentarii *Vox Urbis* moderatore iubente, expresse conflatus, apud eundem commentarii administratorem, ROMAE, VIA ALESSANDRINA, 87, ven. lib. 150.

VOX URBIS

ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

ROMAE — VIA ALESSANDRINA, 87

PERFECTA IN PRETIO — DILIGENTIA IN OPERE

(*Per. in secunda operculi pagina*)

FIGURAE URBIS ROMAE

PHOTOGRAPHICE EXPRESSAE

PERFECTA IN PRETIO — DILIGENTIA IN OPERE

ROMAE — VIA ALESSANDRINA, 129 — ROMAE

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

PROSPECTUS

Sociis qui in Nordica America versantur vehementer commendamus quod a Sodalibus Carmelitis novissime institutum est ac regitur

COLLEGIUM SANCTI CYRILLI

ad liberalem eandemque Christianam et nostrae aetati aptam institutionem iuvenibus comparandam.

Prospectus studiorum et regularum, quae collegium moderantur, petatur ab ipsius Collegii Preside, 6413 Star Avenue (Woodlawn) — Chicago, Illinois.

LE LAUDI LATINE

IL CANTICO DEL SOLE

S. FRANCESCO D'ASSISI

S. Maria degli Angeli, presso Assisi, tip. della Persepolis, 1897

Hoc libello penitus vniuersam praefationem a Paulo Sabatier, viro rei longe peritissimo, conscriptam, continentur laudes latinae cum interpretatione italica, *Canticum Solis*, necnon illa *Speculi perfectionis* capita, quae *Canticum* originem exponunt, aliisque perimula. Libellum, quem proxime alii *commentarii* ad parvam *Bibliothecam* *Franciscanum* comparandam, *Illius* *Salvadori*, litteris tradendis doctor egregius, maxima, edidit cura. Romae apud commentarii *Vox Urbis* Administratorem venit L. 0.50, in pauperum levamen.

PHILIPPUS VITI Eques

MARMORARIUS

ROMAE — VIA ALESSANDRINA N. 51, 52 — ROMAE

Affabre sculpsit quae sunt ad simulacra, altaria, sacella, aediculas, uti patet ex operibus erectis aut reffectis in Basilica Lateranensi, Liberiana, Laurentiana extra muros, Transtiberina, Eudoxiana, etc.

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

PRETIUM SUBNOTATIONIS:

In Italia: Lib. 10 — Ubique extra Italiam:
Lib. 15, M. 12, Sch. 12, Doll. 3, Rubl. 6, Flor. 7 1/2.

BIS IN MENSE PRODIT

POSSESSOR ET ADMINISTRATOR:

ARISTIDES LEONORI, eques.

ROMAE - Via Alessandrina, 87.

ALFONSUS XIII HISPANIAE REX.

A feriis illis perquam solemnibus, quas Iberi his diebus concelebrant, quum Alfonsus XIII rex Sancti Ferdinandi thronum ascendit, latinae gentes et populi haud dubie alieni esse non possunt. Laetantibus itaque Ibericae reipublicae vocibus atque auspiciis germanae nationi oblati, ut in pristinam fortunam sub rege novo resurgat, suapte natura accedit suosque ingeminat plausus *Vox Urbis* haec nostra, cui Iberica gens et religionis, et humanitatis, et rerum gestarum vinculis tam arcta fide coniungitur.

Neque hodie de Iberica re de eiusve conditionibus est loquendi locus, neque spes enarrandi certas quibus erigitur, aut mala quibus angitur, neque causas inquirendi, quae in praesentem statum imperium illud adduxerint, cuius fines antea solis nesciebant occasum. Ceterum haec iam pluries dixere atque investigarunt viri doctissimi, qui immo nova studia ad rem hoc ipso movebunt, quod Iberica gens, licet novissimis obnoxia infortuniis, nobilitatem tamen ac dignitatem servavit, quae viros fortissimos decet. Quis enim ignorat illi populo affulgere adhuc vehementer lucem, quae antiquitus latinis populis principatum orbis tradidit, quem nec amiserunt hactenus, etsi iuniores gentes atque novae undique aemulentur?

Unum id praestat, gentem consalutari atque regem, qui primo iuventutis flore imaginem quasi praebet veris primi, in quam Iberorum oculi passim intendunt, non inani spe confisi sibi fructus uberrimos allaturam.

Alfonsus XIII, anno MDCCCXXXVI natus, augustum parentem non novit, ideoque sub Christinae reginae tutela adolevit, matris piissimae atque item fortissimae mulieris, quam non Iberi tantum, sed omnes gentes admirantur, et demum historia integro iudicio posteris commendabit, quod regnum diuturnum tot obstaculis asperum, tot aerumnis obnoxium per aetatem Ibericae genti ferme inauspicatissimam, constanti animo atque erecto servaverit. Ipsa itaque augustum quae filium erudit materno studio, regali magnanimitate, ipsa nunc eundem populo tradit adolescentem integrum, virtutibus optimo rege dignis ornatum, omni humanitate excultum, patriae studio ita correptum, ut ad civitatis suae felicitatem atque gloriam comparatus esse videatur. Maternas enim curas pietate summa filius rependit; idem quamquam exsiliis aliquantulum apparet ad aspectu, rude tamen militiae tirocinium diu lateque expertus est, et ludis gymniciis sese exercevit, et equitandi et venandi et iaculandi artem apprime

didicit; at nihil umquam gratius habuit, quam ore amico inter legionis suae centuriones atque manipulares obversari. Cuius rei nota etiam ex hoc deprehendi potest, quod ipse qui scribo, superiore anno cum in Hispania versarer, audivi. Cum Madriti Weyler utriusque militiae praefectus militarem excursionem indixisset, Alfonsus cum sua legione praesto fuit et castrorum labores divisit. Mox autem, cum hora quiescendi venit et consederunt sparsim per glebas milites, regi pulvinus sedulo adponitur. Quid ille? Calcis ictu statim ac ridens molle removit pulvinum, atque, ut alii fecerant, in herba se abie-



cit artocreas quoddam gustans a quodam ex populo militibus oblatum.

Patet igitur cuius indolis sit rex, quantum ab omni iactantia alienus; neque inde mirum quod simplices res diligit, longeque assentatorum agmina repellat, quod amicos libere, sed vera loquentes malit, iisque dextram iungendam, quam, Iberico more, osculandam porrigere.

Sed licet etiam tutissima atque optima de ipso auspicio sumere, ex cura qua est institutus. Nam si in mores eius atque affectus informandos ipsa mater incubuit, optimis magistris eum commisit, qui docerent litteras bonasque artes, et belli pacisque disciplinas.

Quorum documentis optime iuvenis respondit, ita plane ut praecipuis Europae sermonibus uti possit, ut optimos antiquitatis scriptores probe intelligat, praesertim latinos, de quo gratulantur *Vox Urbis* scriptores et socii, omnesque nobiscum qui inter existimant, veterum litterarum studia esse quasi totius sapientiae fundamenta. Sunt enim litterae quasi sapientiae vestes atque forma, quas novas semper saecula effingunt.

Haec menti haereant omnium gentium, haereant Ibericae, ne terra, quae Senecam, et Martialem et Prudentium poetas genuit, tantae gloriae obliviscatur, sed potius latini generis memor unde ortum duxit, romanis ex virtutibus novas vires novae viae terendae resumat. Est enim, velis, nolis, humanitas haec nostra omnis latino sanguine nata; quibus si originibus adhaeserit, quas si servaverit, etiam novarum rerum regnum imperiumque retinebit.

His itaque omnibus oritur Alfonsi XIII regnum; huc Iberorum animi concordia fidei atque perenni accedant; hic manus conserant vigiles, tamquam ad arcem salutis firmissimam. Sileant irae, factiones cadant, quibus patriae robur divisum pessumdanitur; ac tandem aliquando experiatur Iberica gens illud esse saluberrimum Sallustii monitum, parvas res concordia crescere, discordia dilabi maximas.

Convenient omnes ad novum regem et plann et spe, unoque labore ad nova patriae fata contendant, quae florens regis aetas laetissima aspiciatur.

P. B.

ALFONSO XIII

HISPANIAE REGI

AD REGNI GUBERNACULUM ACCEDENTI

En novus exoritur tibi Sol, Hispanica tellus;

Alfonsi prisco nomine conspicuus.

Edidit Hunc Aurora nitens (Christina vocatur)

Ac radios docuit fundere purpureos.

Regem quae deceant praeclarum, Matre magistra,

Virtutum dotes induit Ille libens.

Ipsius ante oculos Patriae stat semper imago,

Aut potius medio conditur usque sinu.

Carius hoc Regis studium votumque perenne:

Subiectos populos arte beare sua.

Quos regit, his aet esse pius tutorque paterque,

Pacis, iustitiae, religionis amans.

THIS IS A REPRODUCTION OF THE

Lib. 0.50 pro unoposque centumto quatrato.

— 64 —

[illegible]

Qui inchoata, gratuita paene, huius con-
sociationis ratione frui volunt, nulla inter-
posita mora, nomen suum cum pretio recto tramite
mittant ad

ARISTIDEM LEONORI EQUITEM

COMMENTARII "VOX URBIS", POSSESSOREM ET ADMINISTRATOREM,

BOMAE

ROMAM, via Alessandrina 87.

maximo, qui ipsius anni civilis motus princeps exstitit, eoque infelicitate confecto Bruxellas exsul petiit.

Klatwa contra tragoedia, id est *Maledictio*, paene graecam indolem redolet; nec chorus deest, neque « unum triplex », neque vetus cul-pae ultionisque informatio. Sed tamen drama huiusmodi numquam prodiit in scenam, idque pariter contigit postmodum alteri ab eo descripto, cui *Legio* titulum apposuit, duodecim in scenas diviso, solutas tamen atque inter se dimittas, quibus nihil est commune nisi primarius actor, Adamus Mickiewicz, qui Parisiis an. MDCCCXLVIII Romam migravit, et Polonorum legionem conscripsit.

Attamen praeclarissimam poetae laudem dramaticum poema novissimum comparavit *Wesele* (h. e. *Nuptiae*) Cracoviae primum superiore anno actum, ac modo tanto successu vulgatum, ut paulo post iterum edi opus fuerit. Aguntur in scena campestres nuptiae Luciani Rydel poetae cum rusticula quadam, cuius sororem natu maiorem uxorem duxerat Wladimirus Tetmayer, clarus pictor itemque patriae suae amantissimus, qui Poloniae libertatem ab agricolis sperans, agricola factus est ipse. Adfuit revera his nuptiis conviva Wyspianskius, cui tristes inde de re publica cogitationes mentem ad opus incitarunt. Summam referre iuvat: Feriantibus atque epulantibus rusticis nuptiae cognatis una cum patrie sponso illustri adfinibus et amicis, fasciculus quidam ex stipulis rosarum cespiti impositus, ut flores a rigore hiemis contegeret, ludi modo ad epulas advocatur. At fit ecce prodigium: venit fasciculus ille, atque post eum longe producta larvarum series, quae varia cum hospitibus colloquantur, acerrima plerumque et ad singulorum ordinum inertiam et hebetudinem veluti satyram accommodata. In inferis his Wernhyora habetur, extremus ille polonicae reipublicae vates; hic sponsum iubet agricolas cogere, ut armis instructi mane ad ecclesiam adsint: ipsum cum Archangelo venturum ad gentis suae seditionem excitandam: tradit simul Tetmayero aureum classicum, quo populum ad bellum incitet. Tetmayerus spondet se inassa impleturum, classicumque Hans inveni religiose committit; ipse enim vigiliis defatigatus impos muneris apprimere fungendo sibi videtur: reapse, ubi Hans discessit, gravi somno opprimitur.

Aurora illucescente rustici in armis adsunt, Tetmayerus excitatur, qui tamen omnia iam oblitus est. Ecce autem ex improvviso equorum rumor auditur: tunc rei sensum Tetmayer resumit, Wernhyorae mandata rusticis exponit; animi eriguntur; brevi tamen, somnus enim magicus vicissim illos aggrreditur, qui rigentes quasi manent. Supervenit Hans ille classici custos, eosque cum dormire passim videat, manus ad classicum admovet...; at heu! perdidisse sese fatalem tubam animadvertit neque amplius quam balteum cui suspenderat habere, dumque ingemit insanus, accedit homo ille palearis, fasciculus scilicet ex stipulis, quem vocaverant ad nuptias; hic falces e manibus dormientium auferit, moxque ascendens in pluteum fides assumit, atque ludere incipit. Tunc illi etsi dormientes taciturne choream lente agitant agrestem atque nuptialem, usquedum galli cantus auditur; tum

Hans paene amens eos appellat, clamat, ut expergiscantur, tempus, ait, ultionis adesse... frustra tamen; misera fascinatio perdurat, perdurat chorea lenta, inconscia, misera, dum stipularis ille vir leniter canit: « O agricola, classicum aureum habuisti, habuisti villosum pileum: pileus circumvolitat in agro, classicum in silva est amissum... unum mansit tibi balteum, nihil reliquum est quam balteum... »

Quae vis sit symboli huius, quae asperitas satyrae nemo non videt; agitur polonica gens in choreas ad stipularis hominis cantus: aureum classicum, idest ad patriae caritatem inflammatio, amissum est, cives exculsi agricolas magniloquis vocibus sermonibusque sommo demerserunt: mox ipsi vicissim eodem sopore vincuntur: hoc pacto in orbem circumeunt omnes, neque ad libertatem assequendam iam ullus est gradus.

Hoc itaque drama agitur nunc per Poloniam ubique, ac fama est illud eo stupore percussisse cives, quo Germanici primum susceperunt Schillerii tragoediam cui titulus *Latrones*, in lucem editam his verbis: « In tyrannos ».

I. ANTONELLI.

DOMESTICA EX LIGNO SUPELLELEX

PARISIIS quantocumque monumentum assurgat ad recordationem Caroli Andreae Boule, qui, in urbe illa natus anno MDCXLII, gravis annis mortuus est, principem assequutus arte mirabili laudem, quod sedilia, armaria, mensas, sexcentaque generis huius ita decoravit, caelaverit, atque ornavit, ut quidquid scalpro, auro, tessellulis, argento, coloribus perfici potuerit, omne perfecit. Ex his multa igne abstulit Parisiensis illa procella, quae ab anno MDCCXC ad annum MDCCXCIX saeviit; plura quoque eadem in urbe bellorum civilium flammis annis MDCCCLXX-LXXI deleverunt; quae autem, aut iam inde sublata, aut empta iam pridem, tanti nunc habentur, ut qui aliquid ex hisce possideat, satis divitem sese existimet, ac difficiliter longe sit reperire qui vendat, quam invenire passim Croesum emptorem. Ita enim in iis fingendis, formandis magnificentiam quandam cum Pallade optima conciliavit, ita ornamentorum ex auro, aere, argento copiam mole ipsa suppellectilium temperavit, ut siquod exiguum non opprimeretur ornatu, siquid ingens, forma non minus quam ornamentis excelleret. Quapropter, Moecenati illo rege Francorum celeberrimo, quem historiae « Magnum » antonomastice, et « Solem » appellant, Aloisium XIV, munificentia regia opus quodcumque Boulei huius rependente, honoribus, titulis, amicitia, humanissimis et blandientibus colloquiis, laudibus cumulate, palatia illa Fontis-Bellaquei et Versalliarum suppellectilibus omnibus paene auctor iste complevit.

Quaeque enim ibi erant, ex genere sedilium, candelaborum, mensarum, speculorum, caducorum, pluteorum, armariarum, scriniorum, abacorum, capsularum, etc., ipse anaglyptis, encaustis, musivis, topiario opere, ab atramentario ad acetabulum, a sigillo ad malluvium confecerat, data rerum faciundarum imagine fabris minoribus, faciens et ipse, eodem tempore archi-

tectus et artifex unus et omnia simul. At quemadmodum supellex, quam ex Aloisio ipso XIV placuit appellari, XIV munificentiam et graecam nuditatem et elegantiam oculis praebet ita, ut cui inservierit, et quis iusserit sit facile noscere, eademque designat tum initium et quasi adolescentiam quadragenarii illius regni, tum eius plenos virium annos, et quasi medium, tum senectutem quae ostentatione et fastu magis quam elegantia gaudebat, ita supellex, quae XII eiusdem gentis regi Aloisio famulata est, indolem regis huius plane declarat, etque plane consona habetur. Aeger hic enim et chronicus, ut medici dicunt, religioni, quotidie ingrante territus morte, moestus inserviens, suppellectilem severam, austeram sibi amabat, animaeque suae consentaneam gementi. Rigent omnia, atque ubique vides aliquid funereum, dignum sepulcro, vel sepulcri modum ostendens; olent omnia morte, praeter quod temperant lugubre hoc interdum imagines Deiparae atque Beatorum, nulla tamen oris, incessus gratia perfusae, suntque ubique flammularum imagines, sive haec symbolum darent animae tendentis in caelum, sive in vidente recordationem ac timorem ignis inferni, vel purgatorii excitarent, ut a peccato detereretur.

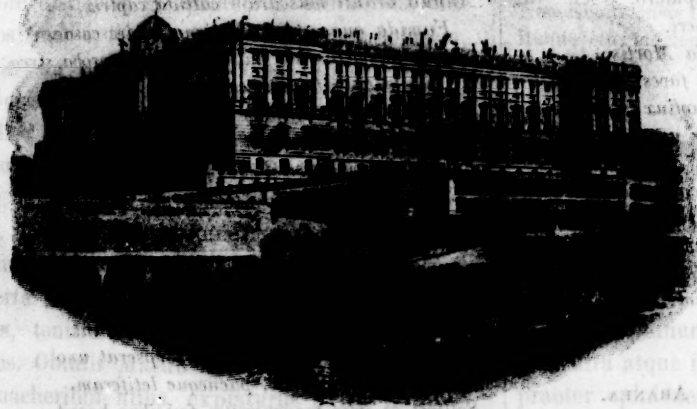
Quam diversa porro ab illa, quae, minore adhuc XVI Aloisio et sub tutore, mulierculis morem et mores gessit, quas nominibus *Pompadour* et *Dubarry* notant gallici annales. Minus artis, gratiae magis, nec quod stabile, nec quod bonis oculis Pallas durabile fingeret, sed quod fluxum, ambulatorium, caducum in ipsa levitate est. Divitiae multae, magna effusa auri copia, serica omnia vivis ac picta coloribus, textilia, coria notata auro, argento contexta, depicta passim omnia, et omnia pariter impura. At, sceptrum Aloisio XVI suscipiente, implebant artifices omnes graecae et romanae memoriae, novus iis inde cursus in omne, quod optimum pulcherrimumque arte esset, et, rege hoc, veluti apicem sunt assequuti Riésener, Gouttière, Saunier, et plerique, quorum maximo nunc in pretio sunt opera. Respublica illa gallica morem regum, magnificentiam suppellectilis abraisit, cum reges et optimates et dynastae exciderat; at, quis crederet?, post Aegyptiacum bellum, viridi aere confectae super lectulorum columnulas et fulcimina conopaeorum sphinges Aegyptianae apparuerunt.

Napoleone I Caesare, ambitiosa, ingentia in suppellectili, et abundantia auro sunt omnia. Tum, Aloisio Philippo rege, multa remissius, nolo dicere, sed paene ad paupertatem redacta; Napoleone III Augusto, indolem huius et suppellectiles gallicae sentiunt; habentur enim et quae reddant, imitantes, gloriam Aloisii XIV, et quae terrores XII Aloisii, et quae, XVI Aloisio rege, graecam romanamque sapiant artem; magnificentiam vero tertii imperii, et secundas initio domi militiaeque res non obscure indicant.

Atqui ego velim ut, qui possunt ingenio, in hoc suppellectilium studium incumbant. Numquid in antiquissimis picturis, quae ex Aegypto, et Creta, et Mycenae et aliunde veniunt, historiam ignoti temporis non habeamus, aut saltem aliquid non eruamus?

P. ALEXIS.

dibus omnibus craticulae formam effinxit, illius scilicet supplicii, quo sanctus diaconus est adustus. Craticulae ansam reddunt et additum aedibus templum et aedificii pars, quae regibus praesertim incolendae essent. In ea aulae splendidissimae maximisque suppellectilium divitiis ornatae, sive tabulis, sive serieis tentoriis. Inter tot vero tantasque magnificentissimas res Philippi cella distinguitur, nuda quidem ac parva, et monacho potius quam regi accommodata, cuius ex fenestra tamen, dum tentoria amoveantur, prospicere in templum licet, atque sacris quoque privatim adesse. Ante ecclesiam exspatiatur atrium immane, quod a regibus nomen habuit, quatuor signis seu statuis decorum, quae prophetarum effigies praeferunt. Sed templi adaspectus tristis; licet ipsum quoque marmore atque picturis ditissimum multaque suppellectili sacra insigne, aurea atque argentea, pietate regum Ibericorum donata. Sacrarium ecclesiae decorum pariter maxime, ex eoque aditus per gradus ad subterraneum cubiculum aperitur, ubi quiescunt regum reliquiae a Carolo V imperatore ad nostros usque dies. In Escorial aedibus quoque tabularum collectio



Regales aedes, Madriti.

atque bibliotheca cerni potest, quae quinquaginta voluminum millia asservat.

A. COSTAGGINI.

BABYLONICAE EFFOSSIONES.

ANTEQUAM ea singillatim legerem quae de hisce effossionibus ferebantur, rem diariis et commentariis nunciantibus, diaria ipsa et commentaria non dimittens manu, ab oculis tamen arcens, illa recordatus sum, quae veluti « Babylonis onus » praemonebat Isaias (1): « Et erit Babylon illa gloriosa in regnis, inelyta superbia Chaldaeorum, sicut subvertit Dominus Sodomam et Gomorrhham. Non habitabitur usque in finem, et non fundabitur usque ad generationem et generationem, nec ponet ibi tentoria Arabs, nec pastores requiescent ibi. Sed requiescent ibi bestiae, et replebuntur domus eorum draconibus, et habitabunt ibi struthiones, et pilosi saltabunt ibi. Et respondebunt ibi ululae in aedibus eius, et sirenes in delubris voluptatis ».

(1) ISAIAS, c. XIII. v. 19. Id. c. XXI. Id. c. XLVII — (2) IEREM. c. L.

Immo ut circa effossiones eius clarius aliquid sit, memoranda volo effodientibus et effossuris verba, quae in Hieronymo habentur: « Didicimus a quodam fratre Aelamita, qui, de illis finibus egrediens, Hierosolymis vitam egit monachorum, venationes regis esse in Babylone, et omnis generis bestias murorum eius tantum ambitu contineri ».

Hisce praemissis, in expositionem nostram fas erit secundo alite induci. Babylon itaque, (Hebraice *Baab-Bel*, et *Babel*, nempe « civitas confusionis », seu « ingentis multitudinis », aut « civitas - domus - Beli », sive « potentis Numinis »), si Birchio eruditissimo habenda fides Aegyptia monumenta scrutanti, iam inde a XVIII regum Aegyptiorum progenie florebat atque vigeat, quippe urbis huius mentio est in monumento, quod Totmes, vel Teumete III rege confectum fuit. Patet igitur quod XV ante Christum saeculo principis urbis et imperatoriae nomen adepta esset. Talisque erat uberimo solo, fluvii maximis ita alluentibus, ut munirent simul atque irrigarent, talis sereno caelo et aethere puro, talis denique recordatione illius immanis conatus, quo turrim in caelum minacem homines moliti sunt; ac tanta hisce simul omnibus creverat, ut, subversa Ninive, in ipsam delatum sit imperium, quod Assyro-Chaldaicum passim in historiis celebratur. Nicotri et Semiramis, celeberrimae in illa reginae, praeter, qui fuere, reges, et imperium et urbem late amplificaverunt armis, aedificiis; late ditarunt atque exornarunt, porrecta quaquaversus manu, praedis, manubiis, rapinis; late auxerunt ingerentes in eam gentes et populos, quos

a sedibus suis victos deduxerant. Haec autem non in sacris litteris modo, sed in ipsis profanis chartis, nec semel, nec bis factum legimus, qui de Tobia, de Daniele, de Ezechiele, de Mardochaeo, de Ceninensibus, de Albanis non ignoramus. At apicem decoris et gloriae adepta videtur Nabopolassare et Nabuchodonosor, filio huius, imperium obtinentibus, eoque provecta est, ut pensiles horti, Beli tem-



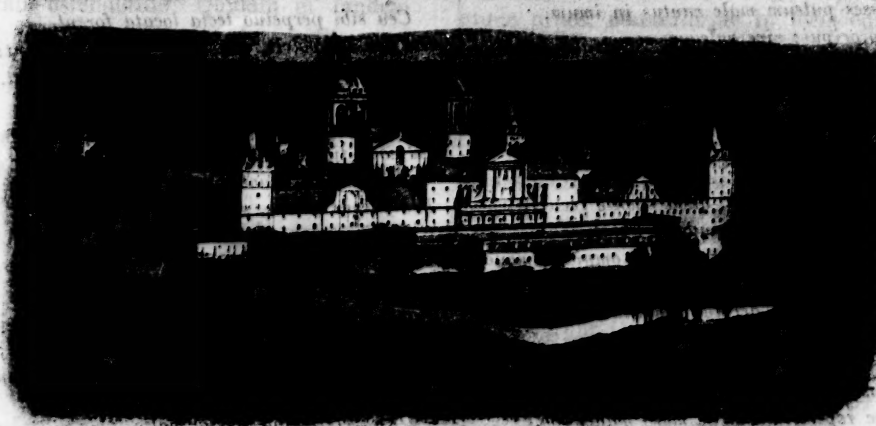
Bibliotheca Madritensis.

plum, urbi data moenia circum, cohibentes Euphratem hinc inde muri, propugnacula, turres, aedificia, urbis universae denique dispositio, veluti inter mirabilia mundi recenserentur (1).

Cyro, Persarum duce, et socero eius Astiagi Medorum, obsidentibus, et Euphratis cursum alio divertentibus, perque aridum fluminis alveum noctu cum exercitu subeuntibus, capta est, caede, rapina, incendiis vastata, viduata imperio, quod in Medos Persasque translatum, multa pertulit: quum contra Persepolis, ceteraeque principes hostium urbes succrescerent. Tanta haec tamen erat, ut Alexandro Philippi Macedonis Persarum rem dominationemque occupanti, et digna tanto rege, et principatum adhuc prae reliquis obtinere videretur.

At hoc obeunte acerbo funere, Graecorum imperio dilacerato inter minores duces, qui Alexandro parebant, Selenus Antiochi, qui Babylonensem regionem penitus manu obtinuerat, Seleniam condidit ad Tigrim flumen, in quam et divitiae et gentes Babylonicae, utpote in urbem, quam regni principem fore decreverat, delatae sunt. Ex illo Babylonenses omnes labi res et subverti cepere, et fato premente, et ira Dei subruente, et Euphrate ipso alluvionibus coniuante, quotidie in deterius proeumbere, quotidie mori, quotidie destrui, quasi tineae comedente, donec penitus delituit.

(1) Cfr. HERODOTI, lib. I. §. 178, 184, 185; DIODORI SICULI lib. II, §. 6.



Escorial, oppidi ad Madritum, prospectus.

minans designatum est. Hieroglyphica noscimus, et a ceteris « Ittita » distinguimus, verumtamen Ittitum sermonem, uti characteres Ittitos, nescimus. Quid si stela haec adiuverit?

Praecipua insuper inventa ex Babylonensibus viis urbanis via est, qua in suis inscriptionibus Nabuchodonosor frequentius gloriatur. Haec a templo Marduk ad Borshippam, trans flumen, ducebat, oppidum Babylone ipsa antiquius, ubi templum Neboni Deo sacrum et celebre. Quotannis, primo anni die, magna pompa Marduki simulacrum deducebatur ad Nebonem; Nebo autem (qui Apollini similis habendus est) redeuntem Mardukum in templum certo viae spatio comitabatur officiosus, urbanus, domum postea rediturus in suam. Hinc propheta — tanta enim erat diei solemnitas! — ruinam Babylonis laconice exprimens ait: « Cecidit Bel (Marduk), confractus est Nebo », quasi in hisce templis atque numinibus tota, quanta erat Babylon, contineretur.

Utrumque haec via, quam ipse rex *Aibur-sciabu* dixerat, parietes habet conscriptos anaglyptis testaceis, simulantibus leones metro altos, duobus longos, coloribus vivis depictos igne liquentibus; humida, ut credimus, primum creta formatos, dein in totidem sectos lateres, postea colore distinctos et fornacibus ardentibus traditos; inde erutos, postquam concepere colorem, et iterum constructos, locoque appositos. Via *Aibur-sciabu* templum dedit Marduki. Quinque in hoc repertae sunt aulae ingentes, insuper atrium, et magna vis inscriptionum, amuletorum, sigillorum, scarabaeorum, fragmentorumque. In his duo sunt integra ex pretioso lapide Cyano, quem Medici « lapislazulum » vocant, reperta numina; ex quibus unum, *Adad*, fulmina, tonitruaque, nimbosque manibus intorquens. Obtulit Marduko haec voto *Esarhaddon* Sennacheribbi filius, expiaturus patris Babylonem incendientis et subvertentis scelus; ipse restituit urbem. Alter ex diis est Marduk indutus vestimento aureo, intexto, et versicoloribus acupicto filis. Laeva anulum gestat sceptrumque, quia Solis deus est; haerent pedibus aquae, ringit longius draco; illae abyssum, chaos hic significat. *Marduk-nadin-sciuum*, rex Babylonis IX a. Ch. saeculo, templo donum dedit. Ex aulis una regalis solii vestigia indicat; si vestigiis fides, ingens thronus, et simulacris humanis ac belluinis decoratus. Sed, praeter vestigia, nihil. Nunc omnis cura in quaerendo hortos substructionibus impositos. Anne et hi subversi pariter?

Multa invenienda sperant effossore; at ad haec usque tempora nihil praeter minas prophetarum ad apicem et iota perfectas invenerunt!

G. P.

VITA FUNCTI VIRI CLARIORES

Augustinus Caietanus Riboldi, S. R. E. Pater purpuratus, Archiepiscopus Ravennas, in illa urbe repentino morbo correptus VI kal. Maias, natus erat Paderni, in oppido Mediolanensi, an. MDCCCXXXIX. Sacerdotio inito, tum in sacris muneribus gerendis, tum in liberali levitarum institutione claruit, amplissimam sibi famam comparans viri abundanti disciplina exculti et rerum divinarum et naturae in-

vestigationis. Episcopus Papiensis renuntiatus litteras et bonas artes in sua dioecesi provexit: neque enim doctorum e memoria cessit renovatio templi maximi et vetustissimi, et basilicae S. Petri in caelo aureo ab eo Papias exquisito iudicio perfecta, itemque feriae perquam sollemnes in Augustini doctoris, ac deinceps in Alexandri Volta honorem indietae, ad quas sapientes undique convenere. Leo PP. XIII studium tantum in homine Cardinalis dignitate condecoraverat superiore an. MCMI.

Greitz in urbe vita functus est Henricus XXIII, princeps ex Reuss familia, cui primatus maioris cessit.

Iulius Dalou, Parisiensis sculptor, naturae vim cum mentis suae acie temperavit: in toreumatibus effigendis praestitit.

Ingenii celeritate maxime praeditus Xaverius de Montépin, qui pariter Lutetiae Parisiorum obiit, foecundissimus inter commenticiarum fabularum scriptores est recensendus, quippe centum et ultra eiusmodi libros vulgavit. Incontinenti tamen voluptati quam arti potius inservit.

Anno aetatis suae septuagesimo septimo Berolini acquievit Georgius e Borussia regali genere, notissimus et ille scriptor inter cives suos. Plecto nomine Georgii Courad dramata plura ex historiis edidit.

Michael Augustinus Corrigan Archiepiscopus Neo-Eboracensis fuit vir doctus, prudens, munificus: itaque eius mortem omnis americanorum civium ordo late deflevit.

I. F.

EX AMERICIS

De Stoeffelo doctore morte correpto.

QUIS hominum effugiat Atropon illam, quae dira atque inexorabilis vitae filum saepius praeter opinionem abscindit? Abstulit haec et hisce diebus virum, qui exigua Graecorum cohorte facile in Americis princeps, litteris graecis adeo edoctus anteibat, ut non gregariis tantum militibus, sed egregiis etiam ducibus admirationi esset.

Negari enim non potest quin hoc tempore magnus doctorum exercitus sit collectus, qui litterarum hostibus bellum indiceret. Atqui inter primores Nicholas Stoeffel est collocandus. Qui quidem in oppidulo Luxemburgensi Holgem, anno MDCCCLIV natus, ab ineunte pueritia in litteras graecas adeo diligenter incubuit, ut paucis post annis eas optime calleret. Magistri itaque eum in oculis ferebant, eique alii aliam vitae metam ostenderunt. Quidam ei tandem persuasit, ut illis Sanctae Crucis se adiungeret sodalibus, qui in republica Indiana opiparum « Nostrae Dominae » athenaeum exstruxerant. Precibus annuit, et proficiscitur in Americam adolescens, ubi, suscepto sacerdotio, docendi munus, ad quod a natura aptus erat, alacris iniit. Quo in munere, quot sibi discipulos conciliaverit, quanta cum cura docuerit, qua ratione litteras graecas planas simul et iucundas reddiderit, haud facile dixeris. Graeca lingua plus minusve antea mortua, doctore Stoeffelo, in dies apud nos reviviscebatur; discipuli in auditorio graeco crebri et libentes, orique magistri intenti. Quod lingua graeca ad extremam usque tegulam coacta est, non tam discipulis, quam

imperitis magistris culpa vertendum est atque vitio. Hinc taedii fons et odii, quo in litteras affecti sunt discipuli. Qua re perspecta, Stoeffel, hunc fontem industria sua atque sollertia penitus exhausit, aridumque reddidit, effecitque contra, ut antiquus ille fons reperiretur, qui cupidinem litterarum et amorem effundebat.

Res graeca deinde tanto progreditur successu, ut ab ipsis discipulis tres graecae tragoediae, multis iisque litterarum peritis cum plausu spectantibus, in scenam afferantur, quarum quum ultima eaque *Oedipus* prodiret, adfuit ipse Martinelli pater purpuratus, qui insolitum spectaculum laudibus in caelum tulit.

Iure igitur athenaeum illud de tanto doctore gloriabatur. Praeterea Stoeffel, quum iam varias graecas fabellas in medium protulisset, sacrorum librorum novi testamenti epitomen Graeca lingua tam compte conscripsit, ut opus discipulis pergratum tot laudatores conciliaret, quot lectores alliciebat. Profecto, quot deinde opera prodissent, nisi vir ille e vita excessisset! Vos, Itali, Didacum Vitriolinum, alterum Vergilium, deinde Maurum Rieciun de vestra, de latina itemque graeca lingua optime meritum recens luxistis; nos nunc lugemus Stoeffelum, qui magister clarissimus de re graeca ita meritus est, ut dignus sit, cuius nomen perpetua memoria teneat respublica litterarum.

Ser. Chicagiae, Idib. April. MCML.

H. DOSWALD.

ANNALES

Russorum Turcarumque seditiones — Lusitani motus — Americana bella civilia — Sinesium discordiae — Boerorum res.

NOVISSIMI dies universa quasi seditione per Europam Americamque commoti: eas inter gravissima omnium, sive causas spectaveris, sive effectus atque auspicia, quae per Russorum imperium flagrat. Inquieta enim libertatis cupido nova et ibi incendia excitavit. Caesar ipse Nicolaus, licet mitis animo atque in subditos benevolentissimus, tamen diuturna traditione tot a saeculis sacra praepediri videtur, quin reipublicae gerendae atque administrandae curas cum popularium factionibus communicet. Inde autem opificum agricolarumque turbae tum annonae caritate pulsae, tum a iunioribus civibus, qui in athenaeis versantur, incitatae ad seditiones exierunt palam per agros, oppida, atque urbes, nonnullisque in locis cum militibus sibi obviam missis acerrime dimicarunt. Neque abstinere iam a fraterno sanguine, neque a criminibus teterrimis interdum abhorrent; omnes enim norunt Sipiaguine rerum domesticarum supremum curatorem interfectum esse, aliaque huiusmodi facinora passim tentata.

★

Sed in Turcarum etiam imperium cives sese commoverunt. Qui enim Thason insulam, graeco sanguine nati, incolunt ob aucta vectigalia rebelles facti sunt. Sed obviam tumultuantibus ipse praebes cum centuria occurrit, missilibusque turbam dispersit tam acri ultione, ut centum et amplius vulnerati homines ceciderint.

CONSTANTINI PISONI

CANDELARUM AD SACRA OPIFICIUM EXCELLENS, PRAEMIIS INSIGNE

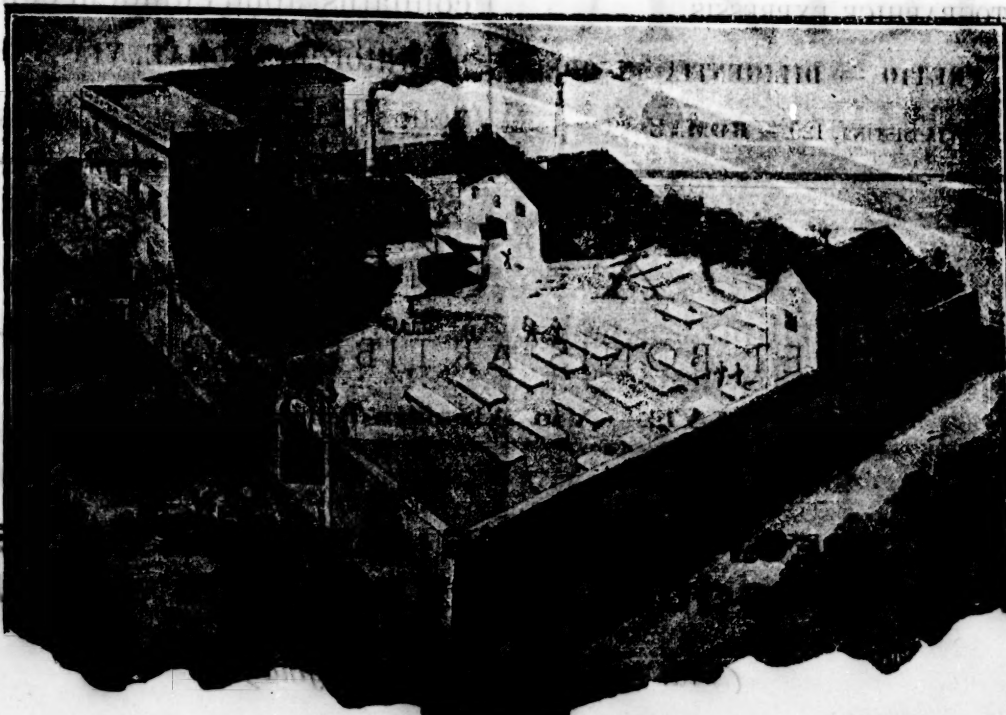
ab anno MDCCCIII constitutum

Romae in Italia, Corso Vittorio Emanuele 127-129 et Via de' Sediari 1, 2, 3.

Vaticanam Basilicam instruit, quoties de Beatificatione aut Canonizatione solemne sit.

Clientes frequentissimi sunt in Urbe, in Italia et apud exteras gentes.

undique manavit.



Cereas faculas ad noctem conficit, easque ad decem usque ac duodecim horas diurnas, Ecclesiis ac familiis necessarias, quod parsimoniam cum salubritate et munditie coniungant.

Vitruvii
faculis suppeditat.

OPIFICII PISONI PROSPECTUS
ROMAE, Via Orti Alibert 13-15 (Lungara).

Res per omnem orbem exportatur nullo inventum impendio

VARIA

Litteraturae an bibliophilii aselli?

Iam non de quadrupede, sed de asello marino sermo est, cuius ingluvies prae ceteris ardet chartis ac libris, quos casus aliquis in mare demerserit. Atque hoc exiguum; nam ea virtus pisci visceribus inest, ut semel deglutitum (deglutit autem neque lacerat), optime in sinu servet. Agitur nunc *Revue scientifique* teste, de integro volumine continente preces, quae pro mortuis recitari solent, ritusque effendi et sepeliendi traduntur. Nulla volumen foedatur macula, vulnere nullo carpitur, atque in visceribus aselli inventum est, quale bibliopola in pluteis contineret suis diligentissimus. Eadem *Revue* monet saepe saepius reperiri in huiusmodi piscibus folia, foliorumque partes, quae, diariorum reliquiae atque ephemeridum, a navigantibus proiciuntur in mare. Immo in *Annalibus Naturalis Historiae*, apud Londinensem disciplinarum academiam, anno MDCCXVI venalis a piscatoribus ad nundinas Cambri-genses allatus narratur asellus, in quo exenteratores parvum invenere volumen optime asservatum.

Atqui his ego, quos erudio pueros, qui libros lacerant sine more modoque, exhinc dicam: Estote, fili, estote saltem aselli; quippe asinus libros non quaerit incuriosus rerum, asellus et quaerit et incolumes in sinu tuetur!

Ioci.

Haec in scholis a iuvene praebente suae specimen eruditionis in physicis: — Dic — magister ait — cuinam ordini simium tribuis? Quadrupedibusne, an «bimanis», an «quadrumanis»? —

— Tu dicis — respondit adolescens. —

Magister, qui verba suo modo intellexerat: — Ergo, quum quadrumana bestia sit, edio quae possit prae hominibus facere. —

Imperterritus ille: — Nos bimanis chordisonam pulsare mensam et organum manibus tantum duabus possumus; nec, nisi bini, quatuor manibus pulsare unquam poterimus. Si minus, etsi unus, quatuor tamen, ut ipse iudicas, manibus pulsabit. —

Magistri nasus adhuc extenditur.

Magister quidem, ut in ridicula et absurda discipulum impingeret, quamdam argumentandi speciem qui tuebatur: — Cuiusnam — interrogat — opus est vestimentum, quo indueris? — Ille: — Sutoris. — respondit.

Urget magister: — Undenam habuit sutor?

— A mercatore lanario emit. —

Instat ferocius doctor: — Unde autem lanarius? —

Discipulus: — Ex pastore. —

Tunc ferme potitus victoria magister: — Unde decerpit pastor? —

Discipulus: — Ab ovibus, quas totondit. —

— Recte! — sapiens ille exclamat; — tu igitur lana indutus, lanosum es animal uti verrex et aries. —

Tunc vero ardens convicio discipulus, at iram vultu humili premens: — Utique — inquit — domine mi, sum instar tui, qui ex bovina pelle calceamentum cum habeas, eiusdem argumenti vi, cornutum animal passim habetis! —

Causarum actor coram iudicibus magna cum eloquentia hominem furti reum patrocinabatur, quippe asinam surripuerat a stabulo, ablatamque vendiderat. Qui furtum passus erat et mendacio arguebatur a tonante causidico, cum ultra convicia et calumniam ferre non posset: — O

indices — exclamat — miraculum hoc est; canis pro lupo latrat; ne audiat!

Tunc novus Tullius: — Falleris — inquit — vulpecula; si lupo iste fuisset, asinam tuam devoravisset, non, uti accusas tu, vendidisset. Quid hac in re, sentitis, vos iudices? —

Tam iudicium praeses: — Atqui ego togologiae studiis iamdudum valedixi forensibus disciplinis addictus; ideoque mihi de bestis iudicium difficile. P. d. V.

LIBRI RECENS DONO ACCEPTI

Le selve di Angelo Poliziano recate in versi italiani da LUIGI GRILLI. — Tiferni edid. S. Lapi, M. dececiji.

P. N. RONATI La croce sul Monte Amiata. MCM-MCMI. — Aquis Clusianis, ex off. F. Stianti, MCM.

PROF. PIETRO RASI I personaggi di carattere bucolico nelle egloghe di Virgilio. — Mantuae, ex off. I. Mondovi, MCMI.

— Saggio di alcune particolarità nei distici di S. Ennodio. — Mediolani, ex off. Bernardoni, MCMII.

— Dell'arte metrica di Magno Felice Ennodio, Vescovo di Pavia. — Papiae, ex off. Fratrum Fusi, MCMII.

M. ANTONIO FLAMINIO, Studio di ERCOLANUCOLI con documenti inediti. — Bononiae, ex off. Zanichelli, MDCCCXCVII.

In Divum Aloysium Gonzagam carmina a CARMELO PEZZULLO, Domus Pontificalis Antistite, in academia Aversae habita III kal. Ian. MDCCCXCII recitata. — Neapoli, ex off. Nicolai Volpe, MCMI.

De festis centenariis Aversae celebratis cum B. M. Virgo de Casaluca iterum coronaretur carmina a CARMELO PEZZULLO, Protonotario Apostolico, edita. — Neapoli, ex off. Nicolai Volpe, MCMI.

Gli Hethel-Pelasgi. Ricerche di storia e di Archeologia Orientale, Greca ed Italica del P. CESARE A. DE CARA della Compagnia di Gesù. — Volume terzo: Le migrazioni in Italia. — Romae, ex off. Academiæ Lyceorum, MCMII.

Cives, autem Aegypti regem suum contra vestigalia atque cladem, quam et ipsi passi sunt, expellerunt. In Arabum denique finibus Biss Bey, inter, atque Bairandi tribus odia ciuilia exarant; postremi victi proelio discessere, namque domus ab nemulis igni deletas viderunt. Iamque consilium est Constantinopolitani Caesaris milites ad Arabes mittere, qui supremam sui auctoritatem instaurent; pacemque restituant. Quibus cohortes atque ballistarii mittuntur, ut in difficultate nordicum litus, ut contra Arabum finibus oppida, et castella muniantur.

Quibus cohortes atque ballistarii mittuntur, ut in difficultate nordicum litus, ut contra Arabum finibus oppida, et castella muniantur. Quibus cohortes atque ballistarii mittuntur, ut in difficultate nordicum litus, ut contra Arabum finibus oppida, et castella muniantur. Quibus cohortes atque ballistarii mittuntur, ut in difficultate nordicum litus, ut contra Arabum finibus oppida, et castella muniantur.

Adhuc in quibus nulla mentio ante facta est, motus, Conimbriae, et Portugalliae, et Viennae excitati. Rempubliam libenter accedere, qui compescere tumultus hinc inde, occasionem autem nonnullas in curia oblatas, quibus privatorum bona in curia acceptura.

Adhuc in quibus nulla mentio ante facta est, motus, Conimbriae, et Portugalliae, et Viennae excitati. Rempubliam libenter accedere, qui compescere tumultus hinc inde, occasionem autem nonnullas in curia oblatas, quibus privatorum bona in curia acceptura. Adhuc in quibus nulla mentio ante facta est, motus, Conimbriae, et Portugalliae, et Viennae excitati. Rempubliam libenter accedere, qui compescere tumultus hinc inde, occasionem autem nonnullas in curia oblatas, quibus privatorum bona in curia acceptura.

Adhuc in quibus nulla mentio ante facta est, motus, Conimbriae, et Portugalliae, et Viennae excitati. Rempubliam libenter accedere, qui compescere tumultus hinc inde, occasionem autem nonnullas in curia oblatas, quibus privatorum bona in curia acceptura. Adhuc in quibus nulla mentio ante facta est, motus, Conimbriae, et Portugalliae, et Viennae excitati. Rempubliam libenter accedere, qui compescere tumultus hinc inde, occasionem autem nonnullas in curia oblatas, quibus privatorum bona in curia acceptura.

Adhuc in quibus nulla mentio ante facta est, motus, Conimbriae, et Portugalliae, et Viennae excitati. Rempubliam libenter accedere, qui compescere tumultus hinc inde, occasionem autem nonnullas in curia oblatas, quibus privatorum bona in curia acceptura. Adhuc in quibus nulla mentio ante facta est, motus, Conimbriae, et Portugalliae, et Viennae excitati. Rempubliam libenter accedere, qui compescere tumultus hinc inde, occasionem autem nonnullas in curia oblatas, quibus privatorum bona in curia acceptura.

lum an pacem malint. Idibus Maiis cum duces ipsi convenerint et suffragia retulerint, quid fata sint paratura innotescet.

POPULICOLA.

PUBLICI PER ORBEM COETUS

LEGIBUS FERENDIS

In Anglia O' Kelly populi orator ab administris petit siquid novi cautum iam fuerit de punico litore ab Italis occupando; sed Cranborne vicecomes respondit rem proventus Anglos ignorare, atque nihil hactenus ab Italis esse peractum, quod novam hanc mentem significet.

In Austria de portorii vectigalibus abolendis oblatam rogationem ab oratoribus ita, qui « agrarii » appellantur, multis suffragiis curia respuit.

In Belgica vehementissima disceptatio habita est a populi oratoribus de suffragiis concedendis omnibus et singulis civibus, ut quisque ius habeat eligendi populi legatos ad curiam. Res eo aerior fuit quo patebat latius per rempublicam operariorum desertio, atque aerius furebat populi seditio; legati tamen, plebis metu non fracti, oblatam iterum a socialistis rogationem respuerunt.

In Brasiliensi republica nova comitiorum sessio inaugurata est Campos Salles praesidis oratione, optimas praesertim aerarii publicis condiciones affirmante.

In Chilena republica administratorum collegio a munere recedenti novus suffectus est, ei que Barros praepositus.

In Germania iterum est approbata rogatio a catholice auctoritate oblata de religionum cultum libertate.

In Graecia obstructionismus, quem dicunt, ab oratoribus Delphicis partes sequitis coeptus, tumultus ipse in curia excitavit; at Zaimis praesidis prudentia persequi disceptationes licuit. Deinde regali decreto coetus dimissus est.

In Hungaria de aere alieno publico novis impensis publicis attribuendo rogatio probata fuit. Ibidem novae « delegatorum » sessiones ab ipso Francisco Iosepho Caesare resumptae. Goluchowski, imperii cancellarius, orationem habuit qua edixit foedus cum Germanicis et Italis iri renovatum, ac statum quo ante in Danuvii regionibus esse perduraturum.

In Iaponia populorum legati duo novissima itinera ferreis tramitibus munienda decreverunt, quae praesertim copiis transducendis inservient, cautumque simul ut Iaponia classis proxima aestate Coraeae peninsulae circa litora suis exercitationibus vacet.

In Iberia coram populi legatis qui rempublicae praesunt administris orationes habuere de regis decretis, qui religionum sodalium condiciones respiciunt, executioni mandandis.

In Italia de legibus agitur, quas « sociales » appellantur.

In Lusitania senatores oblatam rogationem de aere alieno publico administrando ad trutinam revocare coeperunt; qua absoluta sessiones concluduntur.

SCRIBA.

LIBRORUM RECENSIO

Dott. GIOVANNI PASCIUCCO. Quinto Fabio Pictore. — Neapoli, ex off. Henrici M. Muca, MCM.

Doctor Ioannes Pasciucco grave sibi sumpsit onus quum librum scripsit inquirens de Quinto illo Fabio Pictore, qui Romanarum rerum antiquissimus omnium Annales fecisse traditur. Acum nocturnis in tenebris de pavimento quaerere difficillimum reor, et improbum laborem. Si tamen vera illa verba « labor improbus omnia vincit », Pasciuccum arbitror aut contigisse metam, aut saltem equos metae proximos praeceteris adduxisse; certe futuris magnam ex calce,

arenis, lapidibus caementorum vim comparasse, qua veritatis aedificium aliquando adstrueretur.

At interea, argumentis undique adventantibus, et laude illius dicam, arte ac diligentia non parva undequaque exquisitis, ad evidentiam ostendit Quintum hunc Fabium Pictorem, qui in *Annales* describendos incubuit, longe diversum ab illo fuisse, cui Pictoris cognomen ex depicto Salutis delubro fuit, viro M. T. Ciceronis sententia in litteris et iure apprime versato. Eadem profecto utriusque gens, nomina et eadem utriusque; at, qui coloribus per Salutis parietes luit anno ab Urbe condita CDL, longe alius est ab illo Quinto Fabio Pictore, qui in *Annales* primus, integro ferme postlabente saeculo (DXXXVIII), scripsit.

Gratulamur pulchra et docta stilo non invenusto scribenti. Iamque Tito Livio sit laus quod Romanam historiam eo exeverit, ut nihil Graecis invidet, supermineat plerumque fortassis; sit gloria Quinto huic Fabio Pictori, quod ex pontificum annalibus, ex patriorum archivis, ex tabulariis, ex inscriptionibus, ex monumentis publicis privatisque diuturna patientia eruerit, congregaverit, propriaque per tempora digesserit. At quaero cuius auctoris decus? Illine nauticae rei nomen paternum erit, qui loricatas prior confecit naves, aut illi qui ligneas rates remo instruxit et vela, aut illi, qui trunco, vere primus et princeps, igne et securi, forsan silicea, excavato, commisit se fluctibus vicinos, unde piscaretur, acupulos arrepturum?

H. DE VECCHI PIERALICE.

AENIGMATA

I.
Condecorare solet pars prima virilia menta,
Urbano strepitu pars procul altera abest.
Miseris rite si partes has, peregrinus,
Moribus incultis, vir tibi conspicietur.

II.
Aequore caeruleo niteo, referitur in undis,
Si sine nube polus, solis imago meis.
Aufer litterulam primam mihi: pungere sollem
Sartoris versor nocte, dieque manu.

FR. PALATA.

Ex sociis, qui utriusque aenigmatis interpretationem ad commentarii moderatorem miserint intra duos menses, unus, sortitus, gratis accipiet opus, cui titulus:

LITTERATORUM HOMINUM AERUMNAE ET GAUDIA

CARMEN

ALAFRIDI BARTOLI

IN LITTERARUM CERTAMINE

PER COMMENTARIUM VOX URBIS INDICTO AN. MCM

MAGNA LAUDE ORNATUM.

Aenigmata an. V, n. VI proposita his respondent:

1) I-rus; 2) Vita, Vittia.

Ea rite soluta miserunt:

Guil. Schenz, *Rattabona*. — Ioan. Cantono Ceva marchio, *Vercellis*. — Princ. Gordon, *Mancunio*. — Ad. Haza, *Grybovia*. — Led. Lud. Podobinski, *Cracovia*. — Fr. Ballarta Seb. *Sabadello*. — C. Perazzi, *Mangalore in Indis*. — Ric. Malotta *Brasov*. — Aug. Macer, *Seceovio*. — I. G. Grunes, *Nicola-burg*. — H. Gini, *Taurinis aquis*. — I. Sernatinger, *Dreßda*.
Sortitus est praemium

GUILELMUS SCHENZ,

ad quem missum est PETRI ANGELINI opus, cui titulus:

LOLLIUS

SIVE

DE PROVECTA LATINITATE.

Sponsor: IOANNES BAPTISTA CIAMPI, iurisperitus.

ROMAE — Ex officina Pacts Phil. Caggiani.